

Protocol medische handelingen

FB: Besproken 23 juni 2026

GMR: Instemming oktober 2026

CvB: Vastgesteld oktober 2026

1. Uitgangspunten

Dit protocol is geschreven voor de medewerker van Stichting Fedra. Voor de ouders gebruiken we het toestemmingsformulier medische handelingen. En op een zichtbare plek in de school hangt de school het actieplan op.

De school is geen zorginstelling, maar krijgt wel te maken met medische ondersteuningsvragen van ouders/verzorgers. Het uitgangspunt blijft dat leerlingen zoveel mogelijk regulier onderwijs volgen, ook bij ziekte of een beperking. Tegelijk moet de veiligheid van de leerling en van de medewerker altijd voorop staan.

Medische handelingen worden alleen uitgevoerd als daar duidelijke afspraken over zijn gemaakt, deze schriftelijk zijn vastgelegd en betrokkenen weten wat er van hen verwacht wordt. De medewerker voert alleen handelingen uit waarvoor zij zich bekwaam voelen en waarvoor zij instructie heeft ontvangen. Onder bekwaam wordt verstaan, in bezit zijn van aantoonbare kennis en vaardigheden. Niemand kan worden verplicht om medische handelingen uit te voeren. Wel denkt de school altijd mee over een passende en haalbare oplossing, in overleg met ouders en waar nodig met betrokken professionals.

2. Wettelijk kader

De uitvoering van medische handelingen op school valt niet onder één specifieke onderwijswet, maar onder een combinatie van regelgeving.

De **Wet BIG** bepaalt welke medische handelingen voorbehouden zijn aan zorgprofessionals, zoals artsen en verpleegkundigen. Onderwijsmedewerkers vallen niet onder deze wet. Toch kunnen zij in de praktijk betrokken raken bij zorg rondom een leerling. De wet staat toe dat voorbehouden handelingen in opdracht worden uitgevoerd, mits er sprake is van goede instructie, toezicht en bekwaamheid.

De **Wet op het primair onderwijs (WPO)** verplicht scholen om te zorgen voor een veilige leeromgeving en passende ondersteuning. Dit betekent dat scholen moeten afwegen wat zij wel en niet kunnen organiseren.

De **Arbowet** bepaalt dat de werkgever verantwoordelijk is voor een veilige werksituatie. Dit betekent dat het schoolbestuur en de directie moeten beoordelen of medische handelingen verantwoord zijn voor de medewerkers.

De **AVG** stelt eisen aan het omgaan met medische gegevens. Alleen noodzakelijke informatie wordt vastgelegd en gedeeld.

3. Soorten medische handelingen

In de praktijk wordt onderscheid gemaakt tussen handelingen die niet onder de Wet BIG vallen en handelingen die daar wel onder vallen.

Het toedienen van eenvoudige medicatie, zoals het ondersteunen bij diabeteszorg (zoals bloedsuiker meten en insuline toedienen), valt niet meer onder de voorbehouden handelingen. Dit soort handelingen mogen door de medewerker worden uitgevoerd, mits ouders/verzorgers schriftelijke toestemming geven en er duidelijke instructies zijn. Het toedienen van paracetamol kan met mondelinge (telefonisch) toestemming van ouders/verzorgers.

Handelingen zoals injecties of sondevoeding vallen wel onder de Wet BIG. Deze mogen in principe alleen door zorgprofessionals worden uitgevoerd. Delegatie aan de medewerkers op school is alleen toegestaan als dat zorgvuldig gebeurt en als aan alle voorwaarden is voldaan. De school maakt hierin altijd een eigen afweging.

Bij een levensbedreigende situatie, bijvoorbeeld wanneer een EpiPen of Glucagon bij diabetes nodig is, wordt direct een BHV'er ingeschakeld en contact opgenomen met 112.

Voorwaarden voor delegatie:

- opdracht van een bevoegde zorgprofessional
- concrete instructie per handeling
- toetsbare bekwaamheid van de onderwijsmedewerker
- mogelijkheid tot terugval op zorgprofessional

4. Medicijnverstrekking

Wanneer een leerling op school ziek wordt, neemt de school contact op met de ouders/verzorgers. Het uitgangspunt is dat een ziek kind naar huis gaat. Medicatie wordt niet zonder overleg gegeven.

Als ouders/verzorgers vragen om medicatie toe te dienen tijdens schooltijd, wordt dit alleen gedaan na schriftelijke toestemming. De school legt schriftelijk vast welk medicijn wordt gegeven, in welke dosering, op welk moment en voor welke periode.

Bij langdurig medicijngebruik gelden dezelfde voorwaarden. Daarnaast wordt bijgehouden wanneer medicatie is toegediend. De school controleert of de medicatie correct is aangeleverd en zorgt voor veilige opslag.

5. Medische handelingen op school

Het uitgangspunt is dat medische handelingen door ouders/verzorgers of zorgprofessionals worden uitgevoerd. De school neemt deze rol alleen op zich als dat noodzakelijk is voor deelname aan onderwijs.

Wanneer een school besluit medewerking te verlenen, gebeurt dit alleen als:

- de handeling goed is uitgelegd door een deskundige;
- de medewerker zich bekwaam voelt;
- de handeling vrijwillig wordt uitgevoerd;
- alle afspraken schriftelijk zijn vastgelegd.

De school kan altijd besluiten om geen medewerking te verlenen.

Aanvullend geldt dat bij een levensbedreigende situatie waarin medicatie rectaal moet worden toegediend, direct een BHV'er wordt ingeschakeld. Deze handeling vindt altijd plaats volgens het vierogenprincipe. Ook wordt contact opgenomen met 112.

6. Individueel protocol

Voor leerlingen met een chronische aandoening of een verhoogd medisch risico wordt een individueel protocol opgesteld. Hierin staat wat de situatie van de leerling is, welke handelingen nodig zijn en hoe te handelen bij een noodsituatie.

Het protocol bevat ook contactgegevens en een concreet actieplan. Dit document wordt ondertekend door de ouders/verzorgers en de directeur van de school.

7. Besluitvorming en accordering

De directeur neemt het besluit of medicatieverstrekking en medische handelingen op school worden toegestaan. Dit gebeurt op basis van veiligheid, uitvoerbaarheid en de belasting voor de medewerker (Arbowet, zorgplicht en risico-inschatting).

Bescherming van de medewerker geldt alleen wanneer wordt gehandeld volgens het protocol, de gegeven instructies en binnen de grenzen van de eigen bekwaamheid. Indien sprake is van handelen buiten afspraken of van nalatigheid, kan deze bescherming vervallen.

Bij medische handelingen met risico wordt een expliciet accorderingsproces gevolgd. Ouders/verzorgers leveren medische informatie en geven toestemming. Een zorgprofessional

geeft instructie en onderbouwing. De school beoordeelt of uitvoering haalbaar en veilig is. De directeur stelt de kaders en samen met ouders/verzorgers dragen zij beide de eindverantwoordelijkheid.

Het schoolbestuur stelt de kaders (protocol) voor medische handelingen binnen de organisatie en ziet toe op naleving van dit protocol. Het schoolbestuur is als werkgever verantwoordelijk voor de veiligheid van de medewerkers en voor de juridische borging, waaronder aansprakelijkheid en verzekering. De directeur voert dit beleid uit op schoolniveau en neemt besluiten binnen deze kaders.

8. Noodsituatie

In een acute noodsituatie waarin direct handelen noodzakelijk is om ernstig letsel of levensgevaar te voorkomen, handelt personeel naar beste kunnen. In deze situatie geldt geen beperking vanuit de Wet BIG.

Na het handelen wordt zo snel mogelijk professionele hulp ingeschakeld en wordt de situatie overgedragen aan bevoegde zorgverleners.

9. Bescherming van persoonsgegevens

Medische gegevens van leerlingen worden verwerkt volgens de AVG. De school legt alleen gegevens vast die noodzakelijk zijn om medische handelingen veilig uit te voeren.

De afspraken en noodzakelijke medische informatie worden opgenomen in Parnassys en verwerkt in het actieplan. Het actieplan hangt in het leslokaal van de leerling en op een plek die vooral toegankelijk is voor medewerkers van de school. Zo weten medewerkers welke leerlingen mogelijk medische ondersteuning nodig hebben en hoe zij moeten handelen.

De school bewaart medische gegevens niet langer dan noodzakelijk.

10. Opslag van medicatie

Medicatie wordt veilig opgeslagen, buiten bereik van leerlingen en bij voorkeur in de originele verpakking. Tegelijk moet de medicatie snel beschikbaar zijn in noodsituaties. Medicatie wordt niet in schooltassen bewaard.

Ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor de houdbaarheid van de medicatie. Zij zorgen ervoor dat medicatie op tijd wordt vervangen wanneer deze verlopen is of bijna verloopt.

11. Handelen bij een incident

Bij een incident blijft de medewerker/BHV'er bij de leerling en wordt direct hulp ingeschakeld. De school neemt contact op met ouders/verzorgers en indien nodig, met een arts of 112. Alle relevante informatie moet direct beschikbaar zijn.